

บทที่ 4

ผลการวิจัย

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การศึกษาผลของโปรแกรมการจัดการชีวิตต่อ ความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อ ระหว่างกลุ่ม ทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังผ่านโปรแกรมการจัดการชีวิต และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้สาร เสพติดต่อโปรแกรม การจัดการชีวิต ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของผลต่างค่าเฉลี่ยความรู้ เจตคติ และทักษะใน การป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน ัญญารักษ์ ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 3 การสัมภาษณ์ระดับลึกเกี่ยวกับข้อคิดเห็นด้านความพึงพอใจของผู้ใช้สาร เสพติดหลังผ่านให้โปรแกรมการจัดการชีวิต

การเสนอการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการเสนอข้อมูล ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของข้อมูล
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	หมายถึง	อัตราส่วนเพื่อทดสอบความแตกต่างผลต่างค่าเฉลี่ยความรู้ เจตคติ และทักษะ การป้องกันการติดเชื้อ
$\bar{D}_1$	หมายถึง	ผลต่างระหว่างความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อของกลุ่มทดลอง ที่วัดได้หลังการทดลอง (O_2) ในกลุ่มทดลองลบด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะ การป้องกันการติดเชื้อที่วัดได้ก่อนให้สิ่งทดลอง (O_1) โดยให้ $D_1 = O_2 - O_1$
$\bar{D}_2$	หมายถึง	ผลต่างระหว่างความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อของกลุ่มควบคุม ที่วัดได้หลังการทดลอง (O_4) ในกลุ่มควบคุมด้วยความรู้ เจตคติ และทักษะการ ป้องกันการติดเชื้อที่วัดได้ก่อนให้สิ่งทดลอง (O_3) ที่วัดได้ในช่วงเดียวกับ O_1 โดย ให้ $D_2 = O_4 - O_3$

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน จำแนกตาม
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง (n=60)

ลักษณะ กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		χ^2	df	Sig(2-sided)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. เพศ					.069	1	.793
ชาย	18	60.0	17	56.7			
หญิง	12	40.0	13	43.3			
2. อายุ					.000	1	1.000
18-21 ปี	14	46.7	14	46.7			
22-24 ปี	16	53.3	16	53.3			
3. ระดับการศึกษา					1.195	2	
ประถมศึกษา	10	33.3	13	43.3			.550
มัธยมศึกษา	19	66.3	15	50.0			
อุดมศึกษา	1	3.3	2	6.7			
อื่นๆ	-						

*P<.05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มทดลองประกอบด้วยเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายร้อยละ 60 เพศหญิงร้อยละ 40 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 22-24 ปี ร้อยละ 53.3 และมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 66.3 ส่วนกลุ่มควบคุมประกอบด้วยเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายร้อยละ 56.7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-21 ปีคิดเป็นร้อยละ 46.7 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 50 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศ อายุ ระดับการศึกษาของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลต่างค่าเฉลี่ยความรู้ เจตคติ และทักษะ
การป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน
ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 4.2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ เจตคติ และทักษะ
การป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n= 60)

ตัวแปรที่ศึกษา	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{D}_1$	S.D ₁	$\bar{X}$	S.D	$\bar{D}_2$	S.D ₂
ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมความรู้								
ก่อนการทดลอง	.2300	.05055			.1989	.03093		
			.0633	.05960			.0033	.03189
หลังการทดลอง	.2933	.02684			.2022	.03024		
ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมเจตคติ								
ก่อนการทดลอง	1.3289	.17170			1.1833	.19976		
			.1367	.18985			.0067	.04412
หลังการทดลอง	1.4056	.14984			1.1767	.20003		
ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมทักษะ								
ก่อนการทดลอง	.9333	.23144			.8222	.15094		
			.3056	.24527			.0022	.02616
หลังการทดลอง	1.2389	.14832			.8200	.15253		

*P<.05

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน ในกลุ่มทดลองเท่ากับ .0633 , .1367 และ .3056 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .05960, .18985 และ .24527 ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยของความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน ในกลุ่มควบคุมเท่ากับ .0033 , .0067 และ .0022 ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .03189, .04412 และ .02616 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3

การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลต่างค่าเฉลี่ยของระดับความรู้ เจตคติ และทักษะ

การป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน

ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n= 60)

ตัวแปรที่ศึกษา	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		df	T
	D ₁	S.D ₁	D ₂	S.D ₂		
คะแนนรวมความรู้	.0633	.05960	.0033	.03189	58	4.859*
คะแนนรวมเจตคติ	.1367	.18985	.0067	.04412	58	4.028*
คะแนนรวมทักษะ	.3056	.24527	.0022	.02616	58	6.834*

*P<.05

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การเปลี่ยนแปลงของระดับความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อของผู้ใช้สารเสพติดหลังจำหน่ายออกจากสถาบัน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งประเมินโดยใช้แบบประเมินความรู้ เจตคติ และทักษะการป้องกันการติดเชื้อ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t = 4.859* , 4.028* และ 6.834*ตามลำดับ)

ข้อคิดเห็นต่อโปรแกรมการจัดการชีวิต

ตอนที่ 3 การสัมภาษณ์ระดับลึกเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้สารเสพติดหลังผ่าน โปรแกรมการจัดการชีวิต

คำถามที่ 1 ท่านรู้สึกอย่างไรในการเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการชีวิต

ในภาพรวมผู้ใช้สารเสพติดมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมการจัดการชีวิต โดยผู้ใช้สารเสพติดรู้สึกพึงพอใจในระดับดี เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของสารเสพติดประเภทยาบ้า ผลกระทบที่เกิดจากการใช้ยาบ้า วิธีการหลีกเลี่ยงการติดซ้ำ การตั้งเป้าหมายชีวิตและหนทางสู่ความสำเร็จ ดังตัวอย่างคำพูดของผู้ใช้สารเสพติดต่อไปนี้

ผู้ใช้สารเสพติดคนที่ 1 “รู้สึกดีค่ะ เพราะทำให้ทราบว่าเราจะทำอะไรให้ห่างไกลจากยาเสพติด รู้วิธีการที่ทำให้เราติดซ้ำ โทษของยา ผลกระทบของการเสพยา รู้สึกดีที่ยังมีคนเห็นคุณค่าของคนใช้ยา รู้จักการวางแผน ทำให้เรารู้ว่าออกไปแล้วตัวเราจะทำอะไร ”

ผู้ใช้สารเสพติดคนที่ 2 “รู้สึกดีครับ ได้รับรู้เรื่องแปลกๆใหม่ๆที่อยู่ที่ดีไม่เคยรู้ ได้แนวคิดและนำไปปฏิบัติ ทำให้ได้หันกลับมามองตัวเองและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข ซึ่งเมื่อก่อนไม่คิดแบบนี้ คิดว่าการติดยาเลิกเมื่อไหร่ก็ได้ ไม่รู้จักการวางแผนชีวิตให้กับตัวเอง เมื่อเข้าโปรแกรมแล้วทำให้ได้ความรู้ และคิดว่าต้องทำตัวอย่างไรให้เลิกยาให้ได้ครับ ”

ผู้ใช้สารเสพติดคนที่ 3 “รู้สึกดีครับ และมีกำลังใจขึ้นเยอะ เพราะรู้สึกเหมือนว่าผู้ที่เคยติดยาเสพติดเป็นคนไม่ดี แต่เมื่อเข้าโปรแกรมแล้วทำให้ได้คิดว่าคนติดยาไม่ใช่คนไม่ดี รู้สึกว่ายังมีสังคมส่วนใหญ่ยังให้ออกาสอยู่เสมอ เลยรู้สึกสบายใจ ”

ผู้ใช้สารเสพติดคนที่ 6 “มีความรู้สึกดี ได้รับความรู้เกี่ยวกับการออกไปใช้ชีวิตในโลกภายนอก ทำให้เรามีการวางแผนการออกไปสู่โลกในสังคม การมีกำลังใจในการต่อสู้กับสิ่งไม่ดี คิดถึงคนที่เรารัก การเห็นคุณค่าในตนเอง การมีใครสักคนมาสนใจห่วงใยเรา คอยบอกสิ่งดีๆให้เราทราบ ทำให้รู้สึกดี ”

คำถามที่ 2 ท่านคิดว่าได้รับอะไรจากการเข้าร่วมโปรแกรมนี้บ้าง และจะนำสิ่งที่ได้ไปใช้ประโยชน์อย่างไร

ในภาพรวมผู้ใช้สารเสพติดได้รับประโยชน์จากโปรแกรมการจัดการชีวิต คือ ได้รับความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาบ้า การจัดการกับชีวิตของตนเอง การวางแผนชีวิต การตั้งเป้าหมายในชีวิต ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้รับเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับยาเสพติดและจะนำสิ่งที่รับรู้จากโปรแกรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเลิกยาเสพติดให้ได้ เนื่องจากโปรแกรมการจัดการชีวิตเป็นโปรแกรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทำให้ผู้ใช้สารเสพติดได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับเพื่อนๆในกลุ่ม ได้รับรู้ความคิดเห็นของคนอื่นที่แตกต่างจากตนเอง เกิดการปรับเปลี่ยนความคิดใหม่ ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้สารเสพติดมีกำลังใจและมีการตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ยาบ้ามากขึ้นดี ดังตัวอย่างคำพูดของผู้ใช้สารเสพติดต่อไปนี้

ผู้ใช้สารเสพติดคนที่ 1 “ประโยชน์ที่ได้คือ ได้ปรับเปลี่ยนความคิด จากที่เคยคิดว่ายาบ้ามันก็ไม่ได้อันตรายอะไรกับใคร แต่ตอนนี้พอจะรู้แล้วว่ามันมีผลกระทบหลายๆด้าน ทั้งกับตัวเรารอบครอบครัว หรือสังคม ก็จะเอาแนวทางและข้อคิดที่ได้ไปเป็นแรงผลักดันที่จะเลิกยา ”

ผู้ใช้สารเสพติดคนที่ 2 “ได้ค่ะ ได้รู้ถึงโทษของยาบ้า และควรหาแนวทางแก้ไขอย่างไร ก็จะขอนำสิ่งต่างๆที่ได้เรียนรู้ ที่ได้รับจากการเข้ากิจกรรมครั้งนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะทำอะไรจะคิดไตร่ตรองทุกครั้ง จะตระหนักถึงโทษของยาเสพติดว่าทำให้เราต้องทนลำบากมามากเท่าไร ก็จะขอเลิกให้ได้ค่ะ ”

ผู้ใช้สารเสพติดคนที่ 3 “ได้รับความรู้ ก็สามารถนำออกไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพราะการเข้ากลุ่มนี้ส่วนมากจะเป็นเรื่องของการจัดการชีวิตของตัวเอง เช่น การอยู่อย่างไรในสังคมให้มีความสุข การตั้งเป้าหมายชีวิตของตัวเอง และการหาหนทางสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ”

ผู้ใช้สารเสพติดคนที่ 4 “ได้แลกเปลี่ยนความคิดของแต่ละคนว่ามีความคิดอย่างไรในการจัดการกับชีวิตของตนเองต่อไป เมื่อออกจากสถาบันแห่งนี้ และผมจะนำความคิดที่ได้และเปลี่ยนกับเพื่อนๆไปคิดและปฏิบัติในการวางแผนชีวิต และการเลิกยาเสพติด ”

คำถามที่ 3 ท่านคิดว่าข้อดีของโปรแกรมนี้คืออะไร และอยากให้ปรับปรุงอะไรบ้าง

ในภาพรวมผู้ใช้งานสารเสพติดคิดว่าข้อดีของโปรแกรมคือ เป็นโปรแกรมที่ดี ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยของสารเสพติดได้ดี ให้ความรู้ในเรื่องการจัดการชีวิตทำให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ เนื่องจาก เป็นโปรแกรมที่ได้รับนอกเหนือจากที่เคยได้รับรู้ เจ้าหน้าที่ให้ความเป็นกันเองดี ใช้ระยะเวลาในการเข้ากิจกรรมเหมาะสม ดังตัวอย่างคำพูดของผู้ใช้สารเสพติดต่อไปนี้

ผู้ใช้งานสารเสพติดคนที่ 1 “ ข้อดีคือได้รับความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นโปรแกรมที่ดีอยู่แล้ว สิ่งที่ยอยากให้ปรับปรุงคือ อยากให้มีกิจกรรมได้สนุกสนานมากกว่านี้ ”

ผู้ใช้งานสารเสพติดคนที่ 2 “ โปรแกรมก็ดีอยู่แล้วครับ แต่อยากให้เพิ่มเวลามากขึ้นอีกหน่อยครับ ”

ผู้ใช้งานสารเสพติดคนที่ 3 “ เป็นโปรแกรมที่ให้ความรู้ดี ได้รู้จักการจัดการชีวิตตัวเองให้เลิกลาให้ได้ ไม่ต้องปรับปรุงอะไรแล้วครับ ”

ตอนที่ 4 คำหรือวลีที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพระดับลึก
เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้สารเสพติด (n=30)

ตารางที่ 4.4

คำหรือวลีที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพระดับลึกเกี่ยวกับความพึงพอใจ
ของผู้ใช้สารเสพติด (n=30)

คำ/วลีที่เกิดขึ้นซ้ำ	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้รู้โทษและพิษภัยของสารเสพติดมากขึ้น	21	70.00
2. จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน	17	56.66
3. ทำให้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง	14	46.66
4. การได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	13	43.33
5. ได้รู้วิธีการจัดการชีวิตของตนเอง	6	20.00
6. ได้รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิก	6	20.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่าคำหรือวลีที่เกิดขึ้นซ้ำมากที่สุดในการสัมภาษณ์ผู้ใช้สารเสพติดได้แก่ ได้รู้โทษและพิษภัยของยาเสพติดมากขึ้น สูงถึงร้อยละ 70 รองลงมาได้แก่ จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตรประจำวันร้อยละ 56.66 ทำให้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองร้อยละ 46.66 การได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร้อยละ 43.33